

سازمان عفو بین‌الملل

بیانیه عمومی

۱۰ اکتبر ۲۰۱۷ (۱۸ مهرماه ۱۳۹۶)

۴۰ سال مبارزه علیه اعدام حکومت‌هایی که همچنان از این مجازات استفاده می‌کنند را تبدیل به

اقلیتی منزوی کرده است

عفو بین‌الملل به مناسبت روز جهانی مبارزه با مجازات اعدام علام کرد حکومت‌هایی که همچنان مجازات اعدام را حفظ کرده و به کار می‌گیرند، بیش از هر زمان دیگر منزوی شده‌اند و می‌بایست برای پیوستن به روند جهانی در راستای لغو مجازات اعدام قدم بردارند.

امسال چهلمین سالگرد انتشار اولین اعلامیه مهم بین‌المللی برای لغو مجازات اعدام (مشهور به «اعلامیه استکهلم») است که توسط عفو بین‌الملل طرح شد. این اعلامیه که در سال ۱۹۷۷ منتشر شد، تمام دولت‌های جهان را به لغو کامل مجازات اعدام فرا خواند. در بخشی از این بیانیه آمده است:

«وقتی که یک حکومت بتواند از قدرت خود برای پایان دادن به زندگی یک انسان بهره گیرد، احتمال می‌رود که دیگر هیچ حقی غیر قابل تخطی محسوب نشود. حیات را حکومت‌ها به انسان نبخشیده‌اند که بخواهند او را از آن سلب کنند.»

در زمان انتشار این اعلامیه، تنها ۱۶ کشور — هشت کشور در قاره آمریکا و هشت کشور اروپایی — مجازات اعدام را به طور کامل در قانون و در عمل ملغی کرده بودند. این رقم اکنون به ۱۰۵ کشور رسیده است. ۳۶ کشور دیگر نیز یا مجازات اعدام را برای جرایمی از قبیل قتل لغو کرده‌اند یا اینکه علی‌رغم حفظ مجازات اعدام در قانون، اجرای آن را در عمل متوقف نموده‌اند.

در سال ۲۰۱۶، تنها ۲۳ کشور مجازات اعدام را اجرا کرده‌اند که اکثریت قریب به اتفاق این اعدام‌ها توسط حکومت‌های چین، ایران، عربستان سعودی، عراق و پاکستان انجام شده است.

سازمان عفو بین‌الملل کلیه کشورهایی که همچنان از مجازات اعدام استفاده می‌کنند را به لغو مجازات اعدام فرا

می‌خواند و خواستار یک ضرب‌الاجل فوری برای توقف اعدام‌ها تا زمان لغو کامل مجازات اعدام در قانون است.

روز جهانی علیه مجازات اعدام

امسال روز جهانی مبارزه با مجازات اعدام بر رابطه میان مجازات اعدام و فقر متمرکز است. تحقیقات نشان می‌دهد افرادی که از طبقات فرودست جامعه هستند، به طور نامتناسبی در معرض برخورد با نظام کیفری قرار می‌گیرند و اغلب متحمل مجازات اعدام می‌شوند.

آنها عموماً در تامین هزینه‌های وکلای مجرب و کارآمد در می‌مانند. چگونگی مواجهه افرا با نظام کیفری و پیشبرد امور در این سیستم، تحت تأثیر سطح سواد افراد و دسترسی به شبکه‌های اجتماعی مؤثر و قابل‌اتکا نیز است.

تجزیه و تحلیل‌های اخیر توسط سازمان عفو بین‌الملل از داده‌های مربوط به استفاده از مجازات اعدام در چین از یک فرآیند نگران‌کننده پرده برمی‌دارد که در آن ممکن است افراد فرودست، آن‌ها که از سطح تحصیلات پایین تری برخوردارند و همچنین اقلیت‌های قومی، مذهبی و نژادی به طور نامتناسبی در معرض مجازات اعدام قرار گیرند. تنها با افشای کامل همه موارد اعدام‌های قضایی توسط مقامات چین می‌توان تصویری کامل و دقیق از میزان تبعات این وضعیت ارائه کرد.

در عربستان سعودی ۴۸٫۵ درصد از قربانیان اعدام‌های ثبت‌شده توسط عفو بین‌الملل بین ژانویه ۱۹۸۵ تا ژوئن ۲۰۱۵، اتباع خارجی بوده‌اند؛ اکثر آن‌ها کارگران مهاجر بوده‌اند که با زبان عربی (زبان مورد استفاده در بازرگانی‌ها و فرآیند محاکمه) آشنایی نداشته‌اند. آن‌ها اغلب از دسترسی به مترجم حضوری منع شده و سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌های کشورهای متبوع‌شان به‌موقع از بازداشت آن‌ها یا حتی بعضاً از اعدام آن‌ها مطلع نشده‌اند. در بعضی موارد مسئولان نه تنها خانواده‌های محکومان را از برنامه اعدام مطلع نکرده‌اند بلکه از تحویل جنازه به خانواده‌ها نیز سرباز زده‌اند.

دعوت به اقدام مقتضی

در روز جهانی مقابله با مجازات اعدام، سازمان عفو بین‌الملل برای هو یو واه که در مالزی به اعدام محکوم شده است کمپینی به راه می‌اندازد. او در سال ۲۰۰۵ به اتهام حمل مواد مخدر دستگیر و به اعدام محکوم شد. سازمان عفو بین‌الملل از مقامات مالزیایی درخواست کرده که در مجازات وی تخفیف قائل شوند.

هو یو واه که از طبقه فرودست جامعه می‌آید، در سن ۱۱ سالگی مدرسه را ترک کرده و در یک رستوران خیابانی

به عنوان آشپز مشغول به کار شد. او در زمان وقوع جرم تنها ۲۰ سال داشت و پیش از آن هیچ‌گونه سابقه کیفری یا رفتار خشونت‌آمیزی نداشت. او از سلطان ایالت جوهور — کسی که از اختیارات لازم برای عفو وی برخوردار است — تقاضای عفو کرده است.

«اگر یک فرصت دیگر به من بدهند، می‌خواهم ثابت کنم که تغییر کرده‌ام. می‌خواهم دنبال یک کار مناسب بگردم و زندگی‌ام را وقف مراقبت از مادرم کنم.»

طبق قوانین بین‌المللی حقوق بشر، استفاده از مجازات اعدام تنها در مورد «سنگین‌ترین جرائم» مجاز است و قاچاق مواد مخدر در زمره این جرایم قرار نمی‌گیرد. علاوه بر این صدور مجازات اعدام برای جرم هو یو واه بر اساس قانون اجباری بوده است که این خود خلاف قوانین بین‌المللی حقوق بشر می‌باشد.

هو یو واه بر اساس اظهاراتی که در زمان دستگیری بدون حضور وکیل و به زبان چینی کرد محکوم شناخته شد. بعدتر پلیس اظهارات وی را به مالایی ترجمه کرد. او گفته است یک روز بعد از دستگیری، زمانی که در مرکز پلیس جوهور بازداشت بوده، پلیس انگشت وی را شکسته و وی را تهدید کرده که دوست‌دخترش را مورد ضرب‌وشتم قرار خواهد داد تا او را مجبور به امضای اظهارنامه کند. قضات پرونده به این موارد نگران‌کننده توجه نکرده‌اند.

سازمان عفو بین‌الملل همچنین از اعضا و حامیان خود درخواست کرده تا نسبت به پرونده‌های دیگر اعدام (شامل دو مورد زیر) اقدام نمایند:

- پرونده مربوط به [۱۴ نفر باقیمانده در صف اعدام در جمهوری بنین](#)، علی‌رغم لغو مجازات اعدام در این کشور.
- [عمار البلوچی](#)، که توسط دادگاه نظامی ایالات متحده در گوانتانامو به اعدام محکوم شده است. او در دوران بازداشت مورد شکنجه قرار گرفته است.

سابقه ۴۰ سال مبارزه سازمان عفو بین‌الملل علیه مجازات اعدام

از سال ۱۹۷۷ سازمان عفو بین‌الملل به انحاء مختلف در تلاش‌های جهانی برای لغو مجازات اعدام دخیل بوده است. از جمله:

- جمع‌آوری و نظارت بر صدور و اجرای احکام اعدام در سرتاسر جهان و [انتشار آمارهای سالانه](#)

- حمایت از افراد محکوم به اعدام، تشکیل کمپین و در بعضی موارد — هر چند نه همیشه متأسفانه — جلوگیری از اجرای حکم
- تشویق به لغو مجازات اعدام در سطح کشوری، به عنوان مثال در [مغولستان](#)
- تلاش برای توسعه استانداردها و قوانین بین‌المللی جهت محدود کردن استفاده از مجازات اعدام و نیل به سوی لغو کامل آن در سرتاسر جهان
- ایفای نقش مؤثر در حمایت از تصویب موفقیت‌آمیز [قطعنامه‌های دو سالانه سازمان ملل متحد](#) — در سال ۲۰۰۷ برای اولین بار مجمع عمومی سازمان ملل خواستار توقف اجرای تمام احکام اعدام در جهان و حرکت به سمت لغو کامل مجازات اعدام شد.
- کمک به تقویت جنبش جهانی لغو اعدام، از جمله با همکاری نزدیک با سازمان [ائتلاف جهانی علیه مجازات اعدام](#)

مجموعه‌ای از رویدادهای مهم و برجسته در رابطه با ۴۰ سال تلاش و مبارزه سازمان عفو بین‌الملل علیه مجازات اعدام در [این جا](#) قابل مشاهده است. اطلاعات بیشتر شامل مباحث کلیدی دربارهٔ مجازات اعدام نیز از طریق این [لینک](#) در دسترس می‌باشد.

سازمان عفو بین‌الملل بدون توجه به ماهیت یا شرایط جرم، گناهکاری یا بی‌گناهی یا دیگر خصوصیات فردی مجرم، یا شیوه مورداستفاده دولت‌ها برای اجرای مجازات، مخالفت صریح خود را با مجازات اعدام در همه موارد بدون استثناء اعلام می‌دارد. مجازات اعدام، حق حیات را نقض می‌کند، حقی که در اعلامیه جهانی حقوق بشر به رسمیت شناخته شده است. اعدام، مجازاتی بی‌رحمانه، غیرانسانی و تحقیرآمیز است.